

۵۸۳۱۵۸

۹۸/۶/۱

شیمی آلی - اساس زیست

(ویرایش سوم)

پدیدآورنده

محمدرضا سعیدی

استاد دانشکده شیمی

دانشگاه صنعتی شریف

www.ketab.ir

انتشارات دانشگاه صنعتی اصفهان

شماره کتاب ۴ گروه علوم ۳

شیمی آلی - اساس زیست ویرایش سوم

پدیدآورنده.....	: دکتر محمدرضا سعیدی
ناشر.....	: انتشارات دانشگاه صنعتی اصفهان
لیتوگراف، چاپ و صحافی.....	: چاپخانه دانشگاه صنعتی اصفهان
چاپ ردهم.....	: بهار ۹۸
شمارگان.....	: ۵۰۰ جلد
شابک.....	: ۹-۴۳-۸۴۷۶-۸۶۴-۹۷۸
قیمت.....	: ۱۵۰۰۰۰ ریال

سرشناسه	: سعیدی، محمدرضا، ۱۳۲۳ -
عنوان ۳ نام پدیدآور	: شیمی آلی - اساس زیست / تألیف محمدرضا سعیدی.
وضعیت ویراست	: ویرایش ۳
مشخصات نشر	: اصفهان دانشگاه صنعتی اصفهان، انتشارات، ۱۳۸۷.
مشخصات ظاهری	: شش، ۱۸۸ ص: مصوبه، جلد.....
فروست	: انتشارات دانشگاه صنعتی اصفهان؛ ۴. گروه علوم؛ ۳.
شابک	: ۹-۴۳-۸۴۷۶-۸۶۴-۹۷۸
وضعیت فهرست‌نویسی	: فاها
یادداشت	: ص.ع. به انگلیسی: M.R. Saiedi. Organic Chemistry: Basic of Life
یادداشت	: چاپ یازدهم: ۱۳۹۰ (فیبا).
یادداشت	: کتابنامه: ص. [۱۷۹].
یادداشت	: نمایه.
موضوع	: شیمی آلی
شناسه افزوده	: دانشگاه صنعتی اصفهان. انتشارات
رده‌بندی کنگره	: ۱۳۸۷ ش ۷/س ۱/۲ QD251
رده‌بندی دیویی	: ۵۴۷
شماره کتابشناسی ملی	: ۱۳۳۹۵۸۶

حق چاپ برای انتشارات دانشگاه صنعتی اصفهان محفوظ است.

اصفهان: دانشگاه صنعتی اصفهان - انتشارات - کدپستی ۸۳۱۱۱-۸۴۱۵۶، تلفن: ۳۳۹۱۲۹۵۲ (۰۳۱) دورنگار: ۳۳۹۱۲۵۵۲ برای خرید اینترنتی کلیه کتاب‌های منتشره انتشارات می‌توانید به وبگاه <http://publication.iut.ac.ir> مراجعه و یا مستقیماً از کتابفروشی انتشارات واقع در کتابخانه مرکزی دانشگاه صنعتی اصفهان (تلفن ۳۳۹۱۳۹۵۲) خریداری فرمائید.

پیشگفتار ویرایش سوم

استبداد استبداد محترم و دانشجویان عزیز سایر رشته‌ها از کتاب شیمی آلی - اساس زیست، باعث شد تا ویرایش دوم این کتاب سه بار تجدید چاپ گردد. تذکرات و پیشنهادهای خوانندگان کتاب مرا بر آن داشت که قبل از تجدید چاپ، تغییراتی در متن قبلی صورت پذیرد و در ویرایش جدید، حتی الامکان به پیشنهادها و راهنماییهای همکاران محترم و دانشجویان عزیز در آن ملحوظ گردد.

در این ویرایش تغییراتی در نص آکانه‌ها، استرئوشیمی و آلکیل هالیدها در جهت تکمیل‌تر شدن این دو مبحث صورت گرفته است. اما آنست که ویرایش جدید مورد توجه بیشتر علاقمندان و دانشجویان عزیز قرار گیرد.

در خاتمه از اعضای محترم شورای نشر دانشگاه، حسین اصفهان، همکاران و دانشجویان عزیز و جناب آقای مهندس حسین رضویان به خاطر صفحه‌آرایی کتاب عمیمانه تقدیر و تشکر می‌گردد.

مؤلف

پاییز ۱۳۸۷

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

فصل اول : مقدمه

۱-۱	شیمی آلی چیست	۱
۲-۱	چرا شیمی آلی اساس زیست است؟	۱
۳-۱	تاریخچه	۳
۴-۱	تعیین فرمول - بخور	۳
۵-۱	پیوند کووالانسی	۶
۶-۱	مدل پیوند نقطه‌ای الکترون - ساختار بیس	۷
۱-۶-۱	بار قراردادی	۸
۷-۱	پیوند قطبی و غیرقطبی	۸
۸-۱	مولکول قطبی و غیرقطبی	۹
۹-۱	پیوندهای دوگانه و سه‌گانه	۱۰
۱۰-۱	نیروهای بین مولکولی	۱۰
۱۱-۱	اسیدها و بازها	۱۲
۱۲-۱	همبند شدن اربیتالها	۱۴
۱۳-۱	ساختارهای رزونانسی	۱۵
۱۷	خلاصه مفاهیم مهم	
۱۷	مسائل	

فصل دوم : آلکانها

۱-۲	ساختار آلکانها	۲۱
۲-۲	نامگذاری	۲۳

۲۵	خواص فیزیکی	۳-۲
۲۵	ایزومری	۴-۲
۲۶	منابع و خواص بیولوژیکی	۵-۲
۲۷	خواص شیمیایی آلکانها	۶-۲
۳۴	خلاصه مفاهیم مهم	
۳۴	مسائل	

فصل سوم: سیکلو آلکانها

۳۷	ساختار سیکلو آلکان	۱-۳
۳۷	نامگذاری	۲-۳
۳۸	خواص	۳-۳
۳۸	ایزومری	۴-۳
۳۹	خواص شیمیایی آلکانها	۵-۳
۳۹	کفومرهای حلقه شش تایی	۶-۳
۴۲	خلاصه مفاهیم مهم	
۴۳	مسائل	

فصل چهارم: آلکنها و آلکینها

۴۵	آلکنها و آلکینها	۱-۴
۴۵	ساختار آلکنها و آلکینها	۲-۴
۴۷	ایزومری سیس و ترانس در آلکنها	۳-۴
۴۹	نامگذاری	۴-۴
۵۰	خواص فیزیکی	۵-۴
۵۱	طرز تهیه آلکنها و آلکینها	۶-۴
۵۲	خواص شیمیایی	۷-۴
۵۷	دی‌ان‌ها و پلی‌ان‌ها	۸-۴
۵۷	استروئیدها و ترینها	۹-۴
۵۸	خلاصه مفاهیم مهم	
۵۹	مسائل	

فصل پنجم : طیف سنجی

۶۱.....	۱-۵	روشهای جداسازی
۶۱.....	۲-۵	شناسایی ترکیبهای آلی
۶۳.....	۳-۵	طیف جرمی
۶۴.....	۴-۵	طیف ماوراءبنفش
۶۶.....	۵-۵	طیف مادون قرمز
۷۰.....	۶-۵	طیف سنجی NMR
۷۲.....	۷-۵	جایابی شیمیایی
۷۶.....	۸-۵	تئوری اسپین - اسپین
۷۹.....		خلاصه مفاهیم مهم
۸۰.....		مسائل

فصل ششم : شیمی فضایی و آلکیل هالیدها

۸۵.....	۱-۶	مختصری در مورد شیمی فضایی
۸۷.....	۲-۶	صفحه تقارن و مولکول کایرال
۸۹.....	۳-۶	خلوص نوری
۹۰.....	۴-۶	مولکولهایی با بیش از یک مرکز کایرال
۹۰.....	۵-۶	ساختمان مزو
۹۱.....	۶-۶	شیمی فضایی در محیط زیست
۹۲.....	۷-۶	نامگذاری ایزومرهای فضایی
۹۳.....	۸-۶	آلکیل هالیدها
۹۴.....	۹-۶	نامگذاری آلکیل هالیدها
۹۴.....	۱۰-۶	خواص فیزیکی
۹۵.....	۱۱-۶	واکنش آلکیل هالیدها
۹۹.....	۱۲-۶	واکنش آلکیل هالیدها با فلزات
۹۹.....	۱۳-۶	سموم دفع آفات
۱۰۰.....		خلاصه مفاهیم مهم
۱۰۱.....		مسائل

فصل هفتم : ترکیبهای آروماتیک

۱۰۳.....	۱-۷ ترکیبهای آروماتیک و آلیفاتیک
۱۰۴.....	۲-۷ ترکیبهای آروماتیک
۱۰۶.....	۳-۷ خصلت آروماتیکی و قاعده هوکل
۱۰۷.....	۴-۷ نامگذاری مشتقات بنزن
۱۰۸.....	۵-۷ منابع هیدروکربنهای آروماتیک و روش تهیه آنها
۱۰۹.....	۶-۷ واکنشهای بنزن
۱۱۱.....	۷-۷ حللتهای دوم در حلقه بنزن
۱۱۴.....	۸-۷ ترکیبهای آروماتیک متراکم
۱۱۵.....	خلاصه مفاهیم مهم
۱۱۶.....	مسائل

فصل هشتم : ترکیبهای اکسیژندار

۱۱۹.....	۱-۸ ترکیبهای مهم اکسیژندار
۱۱۹.....	۲-۸ الکلها
۱۲۵.....	۳-۸ اترها
۱۲۹.....	۴-۸ فنلها
۱۳۳.....	۵-۸ آلدیدها و کتنها
۱۴۱.....	۶-۸ کربوکسیلیک اسیدها، استرها، اسید کلریدها، انیدریدها و لاکتها
۱۴۷.....	۷-۸ چربی، روغن و موم
۱۴۸.....	۸-۸ صابون و مواد شوینده
۱۵۰.....	۹-۸ پلی استرها
۱۵۱.....	خلاصه مفاهیم مهم
۱۵۱.....	مسائل

فصل نهم : ترکیبهای نیتروژندار

۱۵۳.....	۱-۹ آمینها
۱۶۰.....	۲-۹ آمیدها

۱۶۱.....	ایمیدها	۳-۹
۱۶۱.....	پلی آمیدها	۴-۹
۱۶۲.....	نیتربلها	۵-۹
۱۶۳.....	آمینواسیدها	۶-۹
۱۶۶.....	لاکتیم	۷-۹
۱۶۷.....	خلاصه مفاهیم مهم	
۱۶۷.....	مسائل	

فصل دهم کربوهیدراتها

۱۶۹.....	طبقه بندی کربوهیدراتها	۱-۱۰
۱۷۰.....	منوساکاریدها و پلی ساکاریدها	۲-۱۰
۱۷۰.....	نامگذاری	۳-۱۰
۱۷۱.....	قندهای D و L	۴-۱۰
۱۷۱.....	هگزوزها و ایزومری	۵-۱۰
۱۷۳.....	ساختمان حلقوی منوساکاریدها	۶-۱۰
۱۷۴.....	α -D-گلوکز و β -D-گلوکز (انومرها)	۷-۱۰
۱۷۵.....	واکنش قندها	۸-۱۰
۱۷۶.....	پلی ساکاریدها	۹-۱۰
۱۷۶.....	پلی ساکاریدها	۱۰-۱۰
۱۷۷.....	خلاصه مفاهیم مهم	
۱۷۹.....	منابع	
۱۸۱.....	واژه‌یاب	